

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-тэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Сөвөдэй ба ВКП(б)-тэй Улан-Удын Горкомой орган

№ 71 (574)

АПРЕЛИЙН

12

ВТОРНИК

1949 он

Сая 20 мүнхөн

Майн урда тээхи мурьсөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадагшадай зэргэнүүдэй ханжуу тээ нэгэшье хүдэлмэришнэй, мастерай, инженерэй, технигэй үлэхэгүй ябадалые хангаха хэрэгтэй.

(„ПРАВДА“).

ИНФОРМАЦИОННО МЭДЭЭСЭЛ

ВКП(б)-гэй Обкомой ээлжээтэ Пленум тухай

Энэ оной апрелийн 8—9-д ВКП(б)-гэй Обкомой IV Пленум болоно байна. Пленум болбол «Хабарай тарилгыг үнэргэхэ ба хүдөө аж-агны культурануудай ургасые дээшлүүлхэ хэрэгтэ областной партийна организациин зорилгонууд тухай» асуудалые зүбшэн хэлсээд, тэрээн тухаа зохино шийдэхбэри гаргахан байгаа. (Тэрэ шийдэхбэри манай газетын үглөөдэрэй номерто толилогдохо).

Майн урда тээхи Социалистическэ мурьсөөн

Дайнай бүтлэй табанжэлы прэ-се болзорлоон урид дүргэхын мөө социалистическэ мурьсөөн ашаа хүдэлмэрин темпые хурдас-са, предприятинуудай бүри ехэ шага олзотойгоор хүдэлмэрлэхэ, продукциян шанарые найжаруула-ха арга боломжонуудай бии айыы элдрүүлнэ. Майн 1-ые эр-гээр ургахын түлөө дээр эрхэ үшөө үргэдэжэ байгаа соци-алистическэ мурьсөөн ажалай шэнэ ажылые үүсхэнэ.

мурьсөөн хадаа табанжэлые бол-зорлоон урид дүргэхын түлөө тэмсэлдэ ажалшадай гаргаан шэ-нэ үүсхэлые эли тодоор харуула. Олон предприятинуудай коллекти-вүүд мүнгэ зөөрин эрьсые түр-гэдхэхэ, материалнуудые алмаа-найдгаа ашаар түсбөө гадур продукция гэрхэ, түхээрлэнгү-дые бүтээсэ хэтэйгээр хэрэглэхэ, үйлдэбэрин доторой резервнүүдые хүсэд хайнаар хэрэглэхэ гэхэн уял-гануудые абана.

Колхозно таряашад түрүү дүй дүршэлые түргэнөөр нэбтэрүүлэн, газар таряалангы болборонгы ехоор эрхилжэ, хабарай тарилгыг эрхим шанартайгаар, агротехническэ богинохон болзорто үнэргэхын түлөө тэмсэжэ байна. «Газар таряалангы болборонгы ехоор эрхилдэг бригадын» нэрээр эл-оохын түлөө Иволгын МТС-эй тракторна бригадын бригадир Иннокен-тэй Каленых гэгшын үүсхэлээр эхилэн мурьсөөн үргэнөөр дэлгэр-жэ байна

Социалистическэ мурьсөөнэй уялганууд тодорхойгоор заагдаан байха еһотой. Предприятинууд ба хүдэлмэришэн бүриин абаан уял-ганууд соо бүтээхэ ажалайн хэм-жээн, дүргэхэ болзорын эли то-доор заагдаан байха еһотой. Мурьсөөндэ хабаадахада гансал предприятия гү, али колхоз дээрэ нийтын уялгануудые баталаң аба-ха бэшэ, харин хүдэлмэришэн, кол-хозник бүхэнэй урдаа байхан зорилгоо, юу хэхэ байханаа эли то-доор мэдэхэнэ шухала.

Манай парти социалистическэ мурьсөө хүтэлбэрилгын тон ехэ дүй дүршэлтэй болонхой. Мүнөө энэ дүй дүршэлые үргэнөөр хэрэ-глэхэ, тэрэниие улам баяжуула-ха шухала. Партийна, профсоюзна, комсомольскэ организацинууд мурьсөөнэй ябасые нийтэ хүдэлмэри-шэдтэ харуула байха, түрүүлү-лэй дүй дүршэлые бүгэдэн шада-бары болгохо, хүдэлмэришэн бүх-энэй абаан уялгана дүргэхэ хүсэд аргаболомжыен хангаха, мурьсөөндэ улам олон хүнүүдые хабаа-дуулаха, гээдэгшэдые түрүүлүлэй зэргэдэ оруула еһотой.

Майн урда тээхи социалистическэ мурьсөө улам үргэнөөр дэлгэр-үүлжэ, дайнай бүтлэй сталинска табанжэлэй түсбье болзорлоон урид дүргэхын түлөө тэмсэлдэ шэ-нэ амжалтануудые туйлай!

Мүнөө жэлдэ Майн урда тээхи

Мурьсөөнэй уялганууд тодорхойгоор заагдаан байха еһотой. Предприятинууд ба хүдэлмэришэн бүриин абаан уял-ганууд соо бүтээхэ ажалайн хэм-жээн, дүргэхэ болзорын эли то-доор заагдаан байха еһотой. Мурьсөөндэ хабаадахада гансал предприятия гү, али колхоз дээрэ нийтын уялгануудые баталаң аба-ха бэшэ, харин хүдэлмэришэн, кол-хозник бүхэнэй урдаа байхан зорилгоо, юу хэхэ байханаа эли то-доор мэдэхэнэ шухала.

Манай парти социалистическэ мурьсөө хүтэлбэрилгын тон ехэ дүй дүршэлтэй болонхой. Мүнөө энэ дүй дүршэлые үргэнөөр хэрэ-глэхэ, тэрэниие улам баяжуула-ха шухала. Партийна, профсоюзна, комсомольскэ организацинууд мурьсөөнэй ябасые нийтэ хүдэлмэри-шэдтэ харуула байха, түрүүлү-лэй дүй дүршэлые бүгэдэн шада-бары болгохо, хүдэлмэришэн бүх-энэй абаан уялгана дүргэхэ хүсэд аргаболомжыен хангаха, мурьсөөндэ улам олон хүнүүдые хабаа-дуулаха, гээдэгшэдые түрүүлүлэй зэргэдэ оруула еһотой.

Мурьсөөнэй уялганууд тодорхойгоор заагдаан байха еһотой. Предприятинууд ба хүдэлмэришэн бүриин абаан уял-ганууд соо бүтээхэ ажалайн хэм-жээн, дүргэхэ болзорын эли то-доор заагдаан байха еһотой. Мурьсөөндэ хабаадахада гансал предприятия гү, али колхоз дээрэ нийтын уялгануудые баталаң аба-ха бэшэ, харин хүдэлмэришэн, кол-хозник бүхэнэй урдаа байхан зорилгоо, юу хэхэ байханаа эли то-доор мэдэхэнэ шухала.

Манай парти социалистическэ мурьсөө хүтэлбэрилгын тон ехэ дүй дүршэлтэй болонхой. Мүнөө энэ дүй дүршэлые үргэнөөр хэрэ-глэхэ, тэрэниие улам баяжуула-ха шухала. Партийна, профсоюзна, комсомольскэ организацинууд мурьсөөнэй ябасые нийтэ хүдэлмэри-шэдтэ харуула байха, түрүүлү-лэй дүй дүршэлые бүгэдэн шада-бары болгохо, хүдэлмэришэн бүх-энэй абаан уялгана дүргэхэ хүсэд аргаболомжыен хангаха, мурьсөөндэ улам олон хүнүүдые хабаа-дуулаха, гээдэгшэдые түрүүлүлэй зэргэдэ оруула еһотой.

Мурьсөөнэй уялганууд тодорхойгоор заагдаан байха еһотой. Предприятинууд ба хүдэлмэришэн бүриин абаан уял-ганууд соо бүтээхэ ажалайн хэм-жээн, дүргэхэ болзорын эли то-доор заагдаан байха еһотой. Мурьсөөндэ хабаадахада гансал предприятия гү, али колхоз дээрэ нийтын уялгануудые баталаң аба-ха бэшэ, харин хүдэлмэришэн, кол-хозник бүхэнэй урдаа байхан зорилгоо, юу хэхэ байханаа эли то-доор мэдэхэнэ шухала.

Мурьсөөнэй уялганууд тодорхойгоор заагдаан байха еһотой. Предприятинууд ба хүдэлмэришэн бүриин абаан уял-ганууд соо бүтээхэ ажалайн хэм-жээн, дүргэхэ болзорын эли то-доор заагдаан байха еһотой. Мурьсөөндэ хабаадахада гансал предприятия гү, али колхоз дээрэ нийтын уялгануудые баталаң аба-ха бэшэ, харин хүдэлмэришэн, кол-хозник бүхэнэй урдаа байхан зорилгоо, юу хэхэ байханаа эли то-доор мэдэхэнэ шухала.

Манай парти социалистическэ мурьсөө хүтэлбэрилгын тон ехэ дүй дүршэлтэй болонхой. Мүнөө энэ дүй дүршэлые үргэнөөр хэрэ-глэхэ, тэрэниие улам баяжуула-ха шухала. Партийна, профсоюзна, комсомольскэ организацинууд мурьсөөнэй ябасые нийтэ хүдэлмэри-шэдтэ харуула байха, түрүүлү-лэй дүй дүршэлые бүгэдэн шада-бары болгохо, хүдэлмэришэн бүх-энэй абаан уялгана дүргэхэ хүсэд аргаболомжыен хангаха, мурьсөөндэ улам олон хүнүүдые хабаа-дуулаха, гээдэгшэдые түрүүлүлэй зэргэдэ оруула еһотой.

Мурьсөөнэй уялганууд тодорхойгоор заагдаан байха еһотой. Предприятинууд ба хүдэлмэришэн бүриин абаан уял-ганууд соо бүтээхэ ажалайн хэм-жээн, дүргэхэ болзорын эли то-доор заагдаан байха еһотой. Мурьсөөндэ хабаадахада гансал предприятия гү, али колхоз дээрэ нийтын уялгануудые баталаң аба-ха бэшэ, харин хүдэлмэришэн, кол-хозник бүхэнэй урдаа байхан зорилгоо, юу хэхэ байханаа эли то-доор мэдэхэнэ шухала.

Манай парти социалистическэ мурьсөө хүтэлбэрилгын тон ехэ дүй дүршэлтэй болонхой. Мүнөө энэ дүй дүршэлые үргэнөөр хэрэ-глэхэ, тэрэниие улам баяжуула-ха шухала. Партийна, профсоюзна, комсомольскэ организацинууд мурьсөөнэй ябасые нийтэ хүдэлмэри-шэдтэ харуула байха, түрүүлү-лэй дүй дүршэлые бүгэдэн шада-бары болгохо, хүдэлмэришэн бүх-энэй абаан уялгана дүргэхэ хүсэд аргаболомжыен хангаха, мурьсөөндэ улам олон хүнүүдые хабаа-дуулаха, гээдэгшэдые түрүүлүлэй зэргэдэ оруула еһотой.

Мурьсөөнэй уялганууд тодорхойгоор заагдаан байха еһотой. Предприятинууд ба хүдэлмэришэн бүриин абаан уял-ганууд соо бүтээхэ ажалайн хэм-жээн, дүргэхэ болзорын эли то-доор заагдаан байха еһотой. Мурьсөөндэ хабаадахада гансал предприятия гү, али колхоз дээрэ нийтын уялгануудые баталаң аба-ха бэшэ, харин хүдэлмэришэн, кол-хозник бүхэнэй урдаа байхан зорилгоо, юу хэхэ байханаа эли то-доор мэдэхэнэ шухала.

Мурьсөөнэй уялганууд тодорхойгоор заагдаан байха еһотой. Предприятинууд ба хүдэлмэришэн бүриин абаан уял-ганууд соо бүтээхэ ажалайн хэм-жээн, дүргэхэ болзорын эли то-доор заагдаан байха еһотой. Мурьсөөндэ хабаадахада гансал предприятия гү, али колхоз дээрэ нийтын уялгануудые баталаң аба-ха бэшэ, харин хүдэлмэришэн, кол-хозник бүхэнэй урдаа байхан зорилгоо, юу хэхэ байханаа эли то-доор мэдэхэнэ шухала.

БМАССР-эй Верховно Сөвөдэй табадахи сессия

Уржадэр, үдэрэй 3 часта; Сөвөд-тэй хоёрдохой Байшангай Ста-линска зал соо Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Сөвөдэй табада-хи сессия нээгдэбэ. Бурят-Монголой АССР-эй Вер-ховно Сөвөдэй түрүүлгшэ депутат Лобсанов, түрүүлгшын орлогшо депутат Конобеев түрүүлгшын сто-лоо саана буубад. Түрүүлгшээр бууһан—БМАССР-эй Верховно Сөвөдэй түрүүлгшэ депутат Лобсанов сессиин үзэмжэ-э нимэ асуудалнууд табигдана гэхэ мэдээсэнэ.

БМАССР-эй Верховно Сөвөдэй Президиумэй гаргаан Указуудые баталалга. Сессия болбол депутат Точиловай дурдахалаар эдэ асуудалуудые хэлсэхэ зүйлүүд болгон нэгэн на-налар баталба. Түрүүлгшээр бууһан —БМАССР-эй Верховно Сөвөдэй түрүүлгшэ депутат Лобсанов БМАССР-эй гүрэнэй 1949 оной бюджет ба 1948 оной бюджеттэй дүргэлтэ тухай элидхэл хэжын тулада БМАССР-эй финансуудай Министрын уялга дүргэжэ байгаа нүхэр—Усачевто үтэ үгэбэ. Нүхэр Усачевэй элидхэлэй бү-лүүн, түрүүлгшээр бууһан —БМАССР-эй Верховно Сөвөдэй түрүүлгшэ депутат Лобсанов нэмэлтэ элидхэл хэжын тулада бюджет-нэе комиссиян түрүүлгшэ депутат Ильковто үтэ үгэбэ. Нүхэр Ильковэй элидхэлэй бү-лүүн Верховно Сөвөдэй түрүүлгшын заседани хаагдаба.

Олон жэлдэ ба хайнаар хүдэлмэ-рилхэнэй түлөө шагнаха гээдэ: **ЛЕНИНЭЙ ОРДЕНОП**
1. Барина Лариса Иннокентьев-нае — Улан-Удэ городской № 14 эхин хургуулийн багша.
2. Болотова Варвара Михайлов-нае — Улан-Удэ городской № 3 дунда хургуулийн багша.
3. Болотова Раиса Михайловнае — Улан-Удэ городской Пригороднэ районной долоон жэлэй Эвенкийскэ хургуулийн багша.
4. Ворончихина Таисия Васильев-нае — Улан-Удэ городской № 20 долоон жэлэй хургуулийн эхин классуудай багша.
5. Гаскыова София Дмитриевнае — Улан-Удэ городской № 20 долоон жэлэй хургуулийн багша.
6. Дабанов Сергей Давыдовиче — Түнхэнэй аймагай Аршанска эхин хургуулийн багша.
7. Дугарова Жанна Цыденовнае — Хэжэнгын дунда хургуулийн эхин классуудай багша.
8. Жбанова Татьяна Степановнае — Улан-Удэ городской педагогическа кабинеттэй методист.
9. Загрядская Ирина Иннокен-тьевнае — Баргажанай № 4 эхин

хургуулиие даагша ба багша.
10. Игумнова Наталия Иванов-нае — Торин аймагай Хулдатска эхин хургуулиие даагша ба багша.
11. Каландаравилли Анна Ели-сеевнае — Заиграйн аймагай Үнэ-гэтэйн дунда хургуулийн багша.
12. Капустин Иван Борисовиче — Кяхтын долоон жэлэй хургуу-лийн багша.
13. Ковалев Федор Иоакимови-чье — Улан-Удэ городской № 20 долоон жэлэй хургуулийн хуралса-лай таһагые даагша ба эхин клас-суудай багша.
14. Колбина Александра Никола-евнае — Кяхтын долоон жэлэй хур-гуулийн эхин классуудай багша.
15. Краснов Николай Михайлови-чье — Прибайкальска аймагай Ильинскэ долоон жэлэй хургуулийн багша.
16. Лескова Парасковья Сергеев-нае — Улан-Удэ городской № 6 до-лоон жэлэй хургуулийн багша.
17. Москалева Надежда Михай-ловнае — Кяхтын аймагай Усть-Кяхтинска долоон жэлэй хургуу-лийн эхин классуудай багша.
18. Налабордина Степанида Ти-

мофеевнае — Кяхтын долоон жэ-лэй хургуулийн багша.
19. Павлова Анна Алексеевнае — Улан-Удэ городской № 6 долоон жэлэй хургуулийн хуралсалай та-һагые даагша ба багша.
20. Писарева Елена Михайлов-нае — Тарбагатайн дунда хургуу-лийн хуралсалай таһагые даагша ба багша.
21. Питерский Ефим Тимофееви-чье — Закаменай аймагай Үлгэш-нэй долоон жэлэй хургуулийн ба-гша.
22. Скочинская Вера Болесла-вовнае — Улан-Удэ городской № 6 долоон жэлэй хургуулийн багша.
23. Смирнова Мавра Васильевнае — Мухаршэбэрэй аймагай Подлопа-тинска долоон жэлэй хургуулийн багша.
24. Шалтыков Сократ Степано-виче — Иволгын долоон жэлэй хур-гуулийн багша.
25. Эпов Виктор Агафоновиче — Тарбагатайн аймагай арадай гэг-ээрэй таһагай хургуулинуудай инспектор.

Олон хүүгэдтэй эхэнүүдые «Эхын алдар» гэжэ орденууд ба «Эхын медаль» гэжэ медальнуудаар шагнаха тухай СССР-эй Верховно Сөвөдэй Президиумэй Указай гар-аанаа хойшо манай республика до-тор 13149 эхэнүүд шагнагдаба. Тэрэ тоодо: «Эхын алдар» гэжэ 1-дэхн зэргын орденуор—498, 2-дохн зэргын орденуор—1197, 3-дахн зэргын орденуор — 2389 эхэнүүд ба «Эхын медаль» гэжэ 1-дэхн зэргын меда-льяр — 3550, 2-дохн зэргын меда-льяр—5515 эхэнүүд шагнагдахан байна. 10 ба дээш хүүгэдэе түрээн ба хүмүүжүүлэн 228 эхэнүүд СССР Союзай Верховно Сөвөдэй Президиумэй Указуор Эхэ Геройн нэрэ-зэргэдэ хүртээн байха юм.

Уржадэр, үдэрэй 3 часта; Сөвөд-тэй хоёрдохой Байшангай Ста-линска зал соо Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Сөвөдэй табада-хи сессия нээгдэбэ.

Олон жэлдэ ба хайнаар хүдэлмэ-рилхэнэй түлөө шагнаха гээдэ: **ЛЕНИНЭЙ ОРДЕНОП**

хургуулиие даагша ба багша. 10. Игумнова Наталия Иванов-нае — Торин аймагай Хулдатска эхин хургуулиие даагша ба багша.

Олон хүүгэдтэй эхэнүүдые «Эхын алдар» гэжэ орденууд ба «Эхын медаль» гэжэ медальнуудаар шагнаха тухай СССР-эй Верховно Сөвөдэй Президиумэй Указай гар-аанаа хойшо манай республика до-тор 13149 эхэнүүд шагнагдаба.

Улан-Удын Городской XXIII партконф-ренциин делегадуудай анхаралда ВКП(б)-гэй Городской Комитедэй пленумэй шийдэхбэрин ехоор, Улан-Удын городской партийна ээлжээтэ XXIII конференцине нээхэ үдэр энэ оной апрелийн 15-һаа июниин 24 болотор хойшолуулагда-ба.

ВКП(б)-гэй Горком,

КОММУНИСТУУД—СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ МҮРЫСӨӨЕ УДАРИДАГШАД МҮН

Партийн шүүд ажалынаа мая заршамай, мүн зорш шадалай талаарыше бултанда жшвэ харуулан, түрүүлжэ ябахэ еһотой (Ленин).

Танай партийна организаци колхознигуудай социалистическэ мүрысөөе яжа эмхидхэжэ ба ударидажа байна, колхозник бүхэниие мүрысөөндэ хабаадуулын тулада юу хэнэбтэ, олонитын-политическэ хүдэлмэриие ямар аргаар ябуулнат гэ-

хэн асуудалтайгаар хэдэ хэдэн колхозой парторганизацинуудай секретарьнуудта манай редакци хандаһан байгаа. Тэдээнэе абтаһан зарим харюунуудые доро толилобди.

Малшадай дунда мүрысөө яжа эмхидхэнэбибди

Манай колхозой малшад мал шалай түрүүшлүлэй республиканы ска ба аймагай зүблөөнүүдтэ хабаадагшад урлал хандалгануудые зүбшэн хэлсээд, социалистическэ уялгануудые бээдэ даажэ абабад.

Адуу малайнгаа ашар шэмые дээшлүүлхэ, үбэлжэлгые һайнаар үнгэргэхэ ба малаа тобир тарганаар бэлшээрлэе гаргахад гэдэн зорилго урдаа табаад, шэн зоригтойгоор хүдэлмэрилжэ байна.

Социалистическэ мүрысөөндэ ороходо колхозой малшад иимэнүүд уялгануудые даажэ абаба.

Һаамхай үнэе бүрибөө бүхэ колхоз дээрэ 850—900 литр һу хааха, хонин бүхэнэй 1,8—2,0 килограмм нооһо хайшалаха, симментал үмтэ рэй үнэе бүрибөө 2000 литр һу хааха.

Мал ажалдай продуктуудые гүрэндэ тушааха түсэбөө болзорбоонь урид дүргэжэ гээл: һу тушаалгы—июлийн 15-да, нооһо тушаалгы—июлийн 15-да, брынзэ тушаалгы—июлийн 15-да, үндэгэ тушаалгы—июлийн 1-дэ, мяха тушаалгы сентябрийн 1-дэ дүргэжэ.

Адуу малайнгаа тоо толгойе олошоруулха түсэбөө адуу мореор—105, эбэртэ бодо малаар—105, хони ямаагаар—110, гахайгаар—115 ба шубуугаар 100 процент дүргэжэ.

Аймагай Сөвөдэй депутат Дугарова Жибзэн хадаа симментал 10 үнээнэй 10 тугал абаха аад, мүнөө 8-шын, Гатапова Цы-

жип 16 үнээнэй 16 тугал абаха аад, мүнөө 9-шын, Даруева Цыремжит 18 үнээнэй 18 тугал абаха аад, мүнөө 8-шын, Цыренова Цышылма 17 үнээнэй 17 тугал абаха аад, мүнөө 7-шын абаад, элүүр энхээр мал болгожо байна. Манай колхозой һаалишадай үнээнэдэн түл абаха түсэбөө хүсэд дүргэжэ байһандань ямарыше ажаг һэжэггүйбди.

Зоотехническэ хуралсалые ябуулаха, түрүү малшадай дүй дүршэл хэрэглэхэ ябадал эмхидхэхэ гэжэ социалистическэ уялганууд дотороо бэшэйн байнабди.

Бүхэ һаалишад, хонишод, адуушад, моришод мүн өһөд хоорондоо мүрысөөнхэйбди. Тэрэнэй дүн һадаа хоер гаргагдадаг ба гүүртэ, отара, фермэ хоорондын мүрысөөнүүд һара бүхэндэ шалгагдадаг байна. Мүн түрүүшүлдэ дамжуулгын Улаан туг правлений ба парторганизациин зүгһөө үгтэдэг байха юм.

Тингээд, правлени ба парторганизаци шалгалта эмхидхэд гээд лэ, дамжуулгын Улаан туг бариулад гээд лэ мүрысөөе эмхидхэхэ ба хүтэлбэрлэхэ болоо һаа. Горьтой аша үрэ туйлажа шадхагуй байна. Юуб гээл, ганса энээгээр холо ошогдохогуй. Энээнэй хажуугаар агитационнойлгууламжын хүдэлмэриие үргэһөөр ябуулха, мүрысөөнэй гал бадалуулха, хүн зоной хүсэл зоригые үргэхэ заабол хэрэгтэй байха юм. Энэ талаар манай коммунистууд мүн лэ ехээн хүдэлмэри ябуулаха.

Мал ажал дээрэ долоон коммунистууд хүдэлмэрилдэг. Тэдэнэр колхознигуудые бодото ажал хэрэгээрэ, большевистскэ үгөөрөө зо. ригжуулан ударидажа ябанд. Коммунистууд—МТФ-е даагша Гарма Дондоков, һаалиша Цыбыл Базарова, Агбан Гатапов—мал адуулагша, Цыбыкжапов Чимитова ба бусад малшадай дунда ойлууламжын хүдэлмэриие илангаа эдэбхитэйгээр ябуулаха. Хөөрөлдөөн, газетэ уншалга саг үргэлжэ үнгэргэдэг. Социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүд ба түрүүшүл тухайда ханын газетэ болон «Дайшалхы хууданыуудта», показателин доскануудта бэшэдэг байнабди. Мүрысөөнэй дүнгэй гарахада тэрэниие малшадай суглаанууд дээрэ зүбшэн хэлсэдэгбди.

МТФ-гүй хүдэлмэрилгешэ «Бурят-Монголой Үнэ» газетыг 20 гара хэнэ, аймагай газетые мүн 20 хэнэ абадаг юм. Хониной фермэнүүд дээрэ тэдэ газетэнуудые 15—15 хэнэ абадаг.

3 улаан булан фермэнүүд дээгүүр бии. Тэдэнэр портрет, лозунг ба библиотекэнүүд, газетэнүүдээр ханлоо ганданхай. «Родина» гэжэ 2 радио-приемнигууд табигдаһанхай. Ингэжэ манай парторганизаци малшадай дунда социалистическэ мүрысөөе эмхидхэлэг ба хүтэлбэрилдэг байна.

Д. Дамбаев, Хорин аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин секретарь.

Коммунистууд мүрысөө толгойлоно

Холын холо хүбшэдэ. Алцагай сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхоз байдаг юм. Тэрэ колхозойхид, гои хани нүхэдэй барисаа байгуулаар янн болонхойбди. 1948 ондо Молотовойхидтой мүрысөөһэмди. Мүнөө жэлдэшые баба мүрысөөһэмди.

Зарим хүнүүд тон бэлээр һанадаг: гоер колхоз гу, али хоер бригада хоорондоо мүрысөөнэй договор баалаад, тэрэнэе зохилоор бэшэжэ, андаа янажархоо һаал хэрэг дүгээ, өөрөө бүтэхэ гэжэ һанадаг. Тингээд энэмнай даншые тинмэ бээн хэрэг бэшлэ. Социалистическэ мүрысөөе еһотой һайнаар эмхидхэхэ гээ һаа аймагтар ехээр, эмхидхэлэй болон ойлгомжамжын хүдэлмэриие колхозно олонитын дунда үдэр бүри ябуулха хэрэгтэй. Доворуудыг ба социалистическэ ялгануудые ханадаа минн янааад байха болоо юм һаа, социалистическэ мүрысөөнэй удхашананые гүнзэгыгөөр хазагайнуулан, тэрэниие доро хараһан ябадал болохо байна.

Манай колхоз гол мал ажалтай. Тинмэһэн мүрысөөе малшадай дунда хайхан гэжэ эмхидхэн тухайгаа тобшоор хэлэбэл нимэ байна.

1948 ондошые, мүн мүнөө жэлдэшые мал ажалые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэб абамсаараа тэрэнэе түбхы малшадые танилсуулан байгаабди. Хажуугаарны фермэ, гүүртэ болон отара бүхэнэй түсэбые зохоожо тэдэнэе хүргэһэн байнабди. Эдэ хоер түсэбтэй малшадай танилсаад байһандань тэдэнэеи суглаа хэжэ социалистическэ мүрысөөнэй договорууд ба уялгануудыг хоорондоо баталуулан байгаабди.

Мүрысөөжэ байгаа хоер талаһаа, мүн правлений ба партийна организациин талаһаа түлөөлгөшд байлсажа социалистическэ уялгануудаа хэнэй хэр ээргээр дүргэжэ байһыень тон шангаар шалгадагбди.

Шалгалтын дүнгүүдые малшадай зүблөөн, партийна суглаан болон правлений заседаны дээрэ зүбшэн хэлсэдэг, ханын газетэнүүд, дайшалхы хууданыууд, показателин досканууд дээрэ үргэһөөр харуулаха байнабди. Мүн элирүүлгэдэн дутуу дундануудые усалдаха хэмжээнүүдые саг соонь абадаг ба дамжуулгын Улаан туг болон шан үгэхэ гэхэ мэтээр түрүүшүлгые урмашуулагдбди.

Ингэжэ колхозник бүхэниие, фермэнүүд ба бригадануудые хоорондонь мүрысүүлжэ, бүхы колхоз дээрэ һайн амжалтануудые туйлаад өһөдэһэнгөө хүрэнээр—Молотовой нэрэмжэтэ колхозойхидтой мүрысөөжэ байдагбди. Манай хоер колхозууд квартал бүхэндэ мүрысөөнэйгөө договортой дүргэлгые хоорондоо шалган үзэжэ байдаг.

Б. Ванданов, Торин аймагай «Улаан-Номто» колхозой парторганизациин секретарь.

Амжалтануудаа улам арбидхаха

ВКП(б)-гүй Центральна Комитей февральска Пленумэй түүхэтэ өгтоолыг ба Агууехэ вождэ нүхэр талинда эльгэһэн бэшэ соогоо баһан уялгануудаа нэрэтэй түрэйгөөр дүргэхын түлөө манай олхозойхид үргэн далайсатайгаар хүдэлмэрилһэн байна.

Колхоз хадаа һүлэй жэлнүүдтэ үдэр баян ургаса хуряан абаһан гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө 348 ондо 3000 пүүдээр үлүүдэн үүргэһэн байна. Ехэ-ехэ амжалтануудые туйлаһанайнгаа түлөө хээн олон колхознигууднай ордеууд ба медальнуудаар шагнагдаһан юм.

Мүнөө манай колхозойхид энэ абарай тарилгые агротехническэ элээр соо, эрхим шанартайгаар үргэхын түлөө тэмсэжэ байһа. Энэ бэлдэхэлые хайшан эжэ ябуулха тухай партийна суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэдгэдэн айгаа. Тинн партийна суглаанай индхэбэри бодото дээрэ бэлүүгдэдэ байна.

Тодорхойлол, хабарай тарилгада эргэлдэхэ бүхы сортын үрүнүүд 3 дахин сүм сөбөрлөгдөб. Плууг, орной болон бусад аэр зэмсэгүүд а хэрэгсэлнүүд баран заһабарилдажа үни дүүрээ. Мүн тарилгада баха унаа мориной эднхэ үбһе оого, өвөс гэхэ мэтэнүүд бэлдэгдэнхэй. Колхознигууд ба трактористнуудай байха культетанай гэрнүүд заһабарилданхай.

Коммунист Д. Гурожаровой хүтэлбэри доро ябажа, колхознигууд тарилгынгаа газарые үтэжүүлхэ талаар нилээд ехээн хүдэлмэри хэбэ. 27 центнер үнэһэн, 8 центнер шубуунай аргал суглуулагдһан байха юм. Хабарай тарилгын бэлдэхэдэ бригадирнууд С. Намбаров, Т. Батувег гэгшэд бүхы хаба шадалаа элсүүлээ.

Коммунистууд Ц. Гомбоев, Ж. Цыбанов, Ж. Дармаев гэгшэд агитаторнуудаар хүдэлмэрилжэ зуураа, колхознигуудай дунда горьтойхон хүдэлмэри ябуулжа шадлаа.

Мүн колхозой мал ажалдай бүхы фермэнүүд һүлшын 2-3 жэлэй турша дотор мал ажалые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэб үлүүдэн дүргэжэ байна. Манай колхозой эрхим малшадай толотомо ехэ амжалтанууд орден, медальнуудаар тэмдэглэгдэһэн юм. Шагнагдашадай дунда Лениней ордендо хүртэһэн 60 наһатай адуушан Будажап Жаназэ ба бусад олон бии.

Үнгэргшэ жэлнүүдтэ туйлаһан амжалтануудаа арбидхын түлөө манай малшад бүри эршэмтэйгээр хүдэлмэрилнэ. Энэ жэлэй малай үбэлжэлгые эрхимээр үнгэргэхэ зорилготойгоор үнгэргшэ зунай үедэ 7500 центнер үнбэ ба болоомо, 200 гаран тонно силос бэлдэхгдэһэн юм. Тинн эдэ үлбэ тэжэлнүүд бүхы малдамнай эдбэ хүрэхэ байна. Мал хүргүүдэйнай байранууд үнгэргшэ намар тон һайнаар заһабарилдажа һэн. Тэрэнэй ашаар малнууднай ду-

„БУРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭ“ 1949 оной апрелин 12.

АХЫН АЙМАГТА

АЙМАГАЙ АЖАЛШАДТА ЛЕКЦИ

ВКП(б)-гэй Обкомой лекторскэ группын хүтэлбэрлэгшэ нүхэр П. Хадалов Ахын аймагай колхозуудаар, хургуулинуудаар ба рудингта ябажа, арба гара лекци уншаба. Уласхоорондын оршом байдал, табанжэлэй түсэб ба ВКП(б)-гэй түүхын хуряангы курсын 4-дэхи бүлэг тухай уншаһан лекцинуудынь шагнашадые илангаа ехээр һонирхуулан байна. Эдэ лекцинуудые хамта мянга гаран хүн шагһа.

РАДИО БА ФОТО КРУЖОК

Орлигой дунда хургуулиин дэргэдэ радио ба фото кружок хүдэлмэрилнэ. Энэ кружокто 36 хүн хуралсана. Энээнэй заняятие Орлигой дунда хургуулиин физикын хургагша нүхэр Бурдаковский хүтэлбэрлэнэ.

РАДИСТНАРАЙ КУРС

Аймагай центр—Орлик тосхондо колхозуудай радистнарые бэлдэхэ курс үнгэргэжэ. Курсда аймагай 9 колхозуудһаа 18 хүн хуралсаа. Мүнөө 30 радиоприемнигууд абаад, колхозуудта үгтэхөө байна.

ЕЛҮҮР ДЭЭРЭ НЯАЛДАҺАН ШЭЛҮҮГЭН

Аймагай арадай сүүдэй хүдэлмэрилгшэ Улзы Бартаев гэгшэ Киповэй нэрэмжэтэ колхоздо хүрөөд, Орлигоо бусажа ябаба. Аймагай центртэ ойроно байһан Улаан-Нуга гэжэ газарта ябатараа Аха голой мүлһэн дээрэ барбагар боро юумэнэй эхэбтэшые хараба. Ойротод ошоң гэхэдэнэ, нэгэ шэлүүһэн болон гээд, байраһаа хүдэлжэ ядаба ха. Бартаевай тэрэ шэлүүһые алаһандань, дүрбэн хүлөөрөө мүлһэндэ няалдаһан байгаа. Энэ шэлүүһэн тошон соо ороод, елүүр дээрэ гаран гэхэдэ мүлһэндэ няалдаһан байгаа.

ЗЭРЛИГ ЯМААД

Аймагай территори дээрэхи уула хадануудаар зэрлиг ямаад олоороо байралдаг. Илангаа Шарза, Сэнэс, Тиссэ ба Тэмээлиг гэжэ уулануудта нимэ ямаад олон юм. Зэрлиг ямаад хадаа орбел шулуутай газарта байрладаг ба олоороо дүрэглэн ябадаг зантай. Эдэнэр тон томо бээтэй, хүл утатой, хөөбэри ноһотой юм. Эгээн томо ямаанайн мяхан центнер шаху болодог. Мүн хүйтэндэ даарадаггүй шэрхи амитад болоно.

Зэрлиг ямаадые манай үсхэдэ ямаадтай нилүүлэн үлгэжүүлээ һаа зүйтэй байна.

А. С. ПУШКИНАЙ ТҮРЭНЭЙ ӨӨ ХОЙШО 150 ЖЭЛЭЙ ОЙДО

Агууехэ поэдтэ зориулагдһан фото выставкэ

Доржи Банзаровой нэрэмжэтэ Бурят-Монголой Гүрэнэй педагогическа институтай зал соо ородой агууехэ поэт А. С. Пушкинай түрэнһөө хойшо 150 жэлэй ойн баярай үдэртэ зориулагдһан фото выставкэ эмхидхэгдэбэ.

Тус выставкэ агууехэ поэдэй бага наһанайн жэлнүүдые, Лицейэдэ буража байһыень, сүлэлгэндэ байһан болон Кавказда, Хара далайн эрьедэ байһан үеһыне харуулаха. Мүн Пушкинай дуэлиие харуулан зурагууд бии.

Арад зондо поэдэй али ээргэ ойро байһыень, тэрэнэй зохеолнуудые арад зоной һонирхон уншадагынь харуулан материалнууд олон байха юм.

Үргэн гэхэ энэ выставкые городской хургуулинуудай багшанар олоороо эржэ, һонирхон харадаг байна. «Ехээн шадабаритайгаар эмхидхэнэ выставкэ гээшэ» гэжэ тус выставкэ харалхад магтан хэлэхэ зуураа, өһөдэнгөө һанамжануудые дурадхан мэдүүдэг байна.

Д. Замбалов.

МАЙН УРДА ТЭЭХИ МҮРЫСӨӨЕ ҮРГЭНӨӨР ДЭЛГЭРҮҮЛЭЕ!

Дээшлүүлэгдэһэн уялгануудые абаа

Залуухан басаган Шура Кукунова гэгшэ 1944 ондо Мордовско АССР-тэ ФЗО-гэй хургуули «отлична» гэдэн сэгнэлтэтэйгээр дүргэһэн байгаа. Мүнөө нүхэр Кукунова Лениней ордендо паровозо-вагонно заводой шэрэм шудхалгын цехтэ эрхим шанартай продукци бүтээн гаргадаг

комсомольско-залуушуулай бригадын бригадираар хүдэлмэрилнэ. Тус бригада майн 1-эй һайндэрэй хүндэлдэдэ социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, үдэрэйнгөө нормые 200 процент хүрэтэр дүргэжэ байһа.

Э. Качунас.

Майн урда тээхи мүрысөөндэ оробо

Ажалайнгаа амжалтаар алдар солотой болоһон комсомольско залуушуулай бригаданууд Улан-Удын паровозо-вагонно заводто олон. Тэдэнэй нэгэниинь инструментальна цехын токарь—комсомолец Илья Тукмаковай хүтэлбэрлэдэг бригада болоно. Тус бригада зургаан хүнөө бүрдэнхэй.

Нүхэр Тукмаковай бригадынхид майн 1-эй һайндэрые эрхим бэлгэтэйгээр утгахын тула дээшлүүлэгдэһэн уялгануудые абаба. Мүнөө гэдэ уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүргэжэ байха юм. Энэ бригагада нормоео дүргэдэггүй хүн үгы, харин олонхын үлүүдэн дүргэдэг болоо. Жэшээл-

хэдэ, өөрөө нүхэр Тукмаков үдэр бүрингөө нормые 200—300 процент, бригадын эршүүд слесарь нүхэр Виктор Тринченко—200—250, фрезеровщикүүд Валентина Петрова ба Полина Кашулина гэгшэд 150—250 процент дүргэдэг байна. Эдэнэр инструмент, станогуудта нарин нитгаар, гамтайгаар хандадаг болоо.

Тэдэнэр хадаа барандай һайхан ФЗО-гэй хурагшад байгаа һэн. Теэд, мүнөө түрүү хүдэлмэришэдэй ээргэдэ хүртэрөө ургаа. Эдэ адуу хүдэлмэришэдэй бригада ажалда эрхим амжалта туйлан, түүхэтэ үдэрые утгахань лабай.

Ж. Арсаданов.

Үдэр бүхэндэ 550 түхэриг алмана

Улан-Удын ликеро-архин завод 1948 ондо үйлдэбэрингөө программые дүүргэлгээр городской предпринимнуудһаа гээгдэжэ ябаһан юм.

Энэ оной январь һараһаа эжилжэ, заводой коллектив ажал хүдэлмэридөө эрид хубилалта хэжэ эхилбэ. Мүнөө апрель һарынгаа түсэбые майн 1-һэ бүри урид дүргэхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэнэд.

Архи эюулдэ цехын нүхэр Ивановагай хүтэлбэрлэдэг бригада

үдэрэйнгөө нормые 120% процент дүргэнэ.

Заводой коллектив архин шэм эбдэхэ ябадалые усалдажа шадла. Мүн бусад материалнуудта гамналта, алманата хэжэ; 1949 очой туршада 200 мянган түхэригэй алманата хэжэ гэдэн уялга абанхай. Мүнөө тус коллектив үдэр бүри 550 түхэригэй арбилалта хэнэ.

А. Чебаков.

Ажалай бүтээсые дээшлүүлнэ

Краснохолмско камвольно комбинатай стахановец Александр Чутких гэгшын үүсхэлые манай районной промышленности предприятиянуудай коллективүүд халуунаар утгаба. Мүнөө имагта эрхим шанартай продукци бүтээн гаргах тэмсэл үргэжэ байна. Жэшэнь, кондитерска фабрикин нүхэр Бурдаковай хүтэлбэрлэдэг бригадынхид «эрхим шанартай продукци гаргадаг бригада» гэдэн нэрээр гэдэ хүртэхын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ оробо. Хэрбээ тэрэнэй урда тээ эрхим шанартай продукцие 30 процент хүргэдэг байгаа һаа, мүнөө 70 процент хүргэжэ, ажалай бүтээсые 120 гаран процентээр дээшлүүлнэ.

Телеграфна контородо эрхим шанартай түлөө тэмсэдэг 17 бригада бии болоо. Хэрбээ нүхэд Хомякова, Сафронова гэгшэдэй бригаданууд декада сое 6—7 голодоо гаргадаг байгаа һаа, мүнөө нэгшые голодоо гарганатуй. Тэрэшлэн городууд хоорондын телефоно

стандиза хүдэлмэрилдэг нүхэр Слугиновагай бригадыхид февраль һараһаа эхилжэ голодоо гаргахын болоод, ажалай бүтээсые эрид дээшлүүлжэ шадла.

Нүхэр Ивановой хүтэлбэрлэдэг бригада (Хлебокомбинат) эрхим шанартай продукци гаргадаг болохоо гадна, ажалай бүтээсые үдэр бүри 135 процент хүрэтэр дээшлүүлнэ. Гадна, талха 9-12 килограммаар арбиддаг болоо.

Гэбэшые, ССР Союзый Верховнэ Сөвөдэй V сессиин баталһан хуулин эрилтын еһоор ажалай бүтээсын дээшлэлгые дүргэнэгүй. Тинмэһэе предпринимнуудай партийна ба профсоюзная организацинууд болбол нинтэ-политическэ хүдэлмэри ябуулжа, ажалай бүтээсые улам дээшлүүлхын түлөө майн һайндэрэй урдахы социалистическэ мүрысөөе дэлгэрүүлжэ үүргэтэй.

И. Новиков, ВКП(б)-гэй Городской райкомой промышленности таһагые даагша.

А. ПУШКИН. ВҮЛЭН

Задарһан һалхишуурганай һүүлшын үүлэн! Задагуй огторгойгоор гансаар дүүлэн, Уйтай һүдэрээр дайдые нэмэргүүлнэ, Урма баяртай үдэры гуниглууланш.

Залинта дорюун сахилгаагаар ороолгоод, Захагуй үргэн тэнгэриие бүрхөөгөөд, Аянгата ехэ дорбоо гаргаа һэнш, Ангаһан хүхи газарые норгоо һэнш.

Аадар үнгэрөөд, газар нэргэе Арлыш, хүрөөл! Налхин нааданал, Ногоохон наһа эльбэн хүдэлгэн, Номгорһон тэнгэриһэе шамай намнанал.

Б. Мунгонов оршуулба.

А. С. Пушкинай музей нээгдэхэнэ

Ородой агууехэ поэт А. С. Пушкинай анханай дурасхалта газарнуудые һэргээн болхоохо талаар СССР-эй наукануудай Академи ехэ хүдэлмэри ябуулжа байна. Пушкин городской Александровска Ордондо агууехэ поэдтэ зориулагдһан музей нээхэ тухай СССР-эй наукануудай Академинин президиумэй тогтоол гаргагдаба.

Ородой оюун бэлигтэ архитекторнүүдэй байгуулан гайхамшадта байһан Ордон хадаа дайнай үедэ немецкэ фашистнарай бомбо ба снарядһаа ехэтэ һандарһан юм. Немецкэ фашистнар үдэһынь абаһан ба дэбисхэр паркэдынь хуулан тоноһон байгаа. Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай һүлдэ тус

ордон хадаа наукануудай Академи дэ үгтэһэн юм. Тэрэ дары Ордон һэргээн болхоогдожо эхилжэ байна.

Агууехэ поэдэй түрэнһөө хойшо 150 жэлэй гүйсэһэн ойн баярай үдэрые утгучлан, Ордондой 12 залууу хуушанайнгаа түхэлтэй боложо заһагдаха юм. Мүнөө ханын уран һайхан шэмэглэлнүүд хэдэжэ байна. Архивай материалнуудые хаража, эрхим мастернууд залууудые хуушанайнгаа түхэлтэй байгуулан дүргэхын түлөө хүдэлмэрилнэ. Энэ Ордон соо агууехэ поэдэй ажал-ябуулга болон зохеолнуудынь үргэнөөр харуулан музей байгша оной июниин 6 болодо нээгдэх юм.

Манай календарь
Н. М. ПРЖЕВАЛЬСКИЙ
(Түрэнхөөн хойшо 110
ж.лэй ойдо)

Н. М. Пржевальский болбол ородой гайхамшагта аяншан ба эрдэмтэн, Центральна Азиэ шэнжэлэгшэ байган юм.

Тэрэ болбол 1839 оной апрелин 12-то түрөө лэн. Н. М. Пржевальский табан ехэ аяншалта хэйн юм. Тэрэ тоодо Центральна Ази худар дүрбэн аяншалта, Уссурийскэ хизаар худар нэгэ аяншалта хэйн байна.

Пржевальский болбол географическа наукада анха түрүүшынхээ Түгэд тухай тон тодо мэдээнүүдэ асархан юм. Тэрэ болтор Түгэд хадаа оройдоошье шэнжэлэгдээгүй, географическа карта дээрэ «сагаан тала» байдаг лэн. Пржевальский болбол Памиршаа абаад Шарын голы эхин хүрээрхи сагаан талада географическа тэмдэгүүдэ табиан юм. Тэрэ аяншалта хэжэ ябахадаа газар нутагай дүрээ хэлбэрин, хада уулануудай үндэр набтары тодорхойлодог, амитанай ба ургамалай коллекцинуудэ суглуулдаг байгаа. Хара шандага, түгэд баабай, эрлийг тэмээ, илангага морин ба элжэгэн хоерой хоорондох шатые дабажа байган эрлийг мори гэдэгүүдэ Пржевальскийнаа үндэ хэнтэ мэдэхэгүй байган юм. Тэрэ саг болтор харин ямаршье эрдэмтэн, ямаршье аяншан Түгэд ороной байдалы мэдэхэгүй, тэрэ оронинэ шэнжэлэгдээгүй байгаа.

Н. М. Пржевальский түрэл онойноого аша, тунада, наукин ашаг тунада бүхэ ами найяга үтээн байна. Тэрэ болбол аян замда, шэнэ юмые нээлгэдэ тон ехэ шүнгалтай байган дээрээхэ бүхэ залуу найяга энэ хэрэгтэ зорюулаад, гэр бүлэтэйшье боложо үрлэдөггүй бэлэй.

Пржевальский зургаадахи аяншалгаа эхилжэ ябатаргаа 1888 ондо ород-хитадай хилэ дээрэ тиф үбшнөөр үбдэжэ, наба барахан юм.

Н. М. Пржевальский олон тоото зохиолнууд научна үнээ гээгээгүй ба дэлхэйн олон арадуудай хэлэнүүд дээрэ оршуулагдажа гаргагдана байна.

Советскэ арад хадаа ородой географическа науке баяжуула хэрэгтэ бүхэ эрдэмтадабани ба хүсэл зориггоо үтээн гайхамшагта аяншан ба эрдэмтэн Н. М. Пржевальскийн дурасхалы мүнхэдхэн байдаг юм.

Н. М. Пржевальскийн шэн зориг ба наукин түлөө эрмэлзэл хадаа ямаршье бэрхэ шээлнүүдэ дабан гараха ябадалла манай залуушуулые зоригжуулан байдаг.

Сабшалангай газарыэ найжаруулжа, үбнэ ногооной үндэр ургаса туйлая!

Гентарнаа 150 центнер үбнэ абаха зорилготойб

Манай аймагай колхозууд адуу малдаа бардам хүрэхэ үбнэ тэжээл байгуулха аргаболомжотой. Тээд энэ аргаболомжөө хүсэд хэрэглэдэггүй дээрээ зарим жэлдэ үбнэ тэжээлээр дуталдажа, ехэхэн хонидлодо ородог байна бшуу.

Энээндэ бидэ луговодуудыэ ээмтэй байнабди. Яахадаа гэхэдэ, колхозойнгоо правлений найдабарин бидэндэ хүсэндэнь хүргэжэ, сабшалангаа үндэр ургаса абажа шаддаггүй байнабди.

Колхозой луговодуудыэ хараад үзэхэдэ, олонхин сабшалан үгэгжүүлхэ талаар ехэхэн дүй дүршэлтэй, үндэр наһатай үбгэдүүд байдаг.

Үнгэрэгшэ жэлдэ Шүбэгэ голшоо лубаг канава татажа, 300 гектар сабшалангай талмайе 2 дахин уналаа лэм. Тингэжэ 4 гектар рекордно участогай га бүрнөө 103 центнер, 93 гектар сабшалангай га бүрнөө дунда зэргээр 20 центнер үбнэ хуряагдаа. Энээнэй ашаар энэ жэлдэ манай колхоз үбнэ тэжээлээр элбэг байжа, адуу малаа тобир тарганаар ондо оруулжа байха

юм. Мүн манай баалишад бү хаалгаа хураггүй дээшлүүлээ.

Энэ амжалтые ехэ гэжэ тоолоно бэшэб, харин үшөөл бага. Хэрбээ билэ луговодууд агротехническэ заабарин бодото ажал дээрэ бэлүүлжэ шаддад байбал, бүри үндэр ургаса туйлаха аргатайбди. Ушар тинмэнхээ луговод бүхэн агротехникийн заабарин эрхэбэшэ найнаар шудалхан байха уялгатай.

Би энэ жэлдэ 10 гектар рекордно участогай га бүрнөө 150 центнер, тинхэдэ бэшэ сабшалангай га бүрнөө дунда зэргээр 40-50 центнер үбнэ хуряага абаха зорилготойб. Энэ зорилгоо бэлүүлхын түлөө бэлдэхэлэй хүдэлмэринүүдэ мүнөөнхөө ябуулжа эхилэнхэйб. Мүнөө сабшалан дээрээ 300 тэргэ наг шэбхэ гаргаад байнаб. Мүн хабар болоходо сабшалангаа 2-3 дахин уналынх тулада канава хаалтануудаа заабарилжа эхилээбди.

Базар Цыдыпов, Хорин аймагай «Улаан Одон» колхозой луговод.

Машинануудые саг соонь заһабарилха

Колхозуудай үбнэ тэжээлэй бата бүхи база байгуулахадан МТС-үдэй үргэ тон ехэ. Иймэнхээ машинно-тракторна станцинуудай дэргэдэ машинно-үбнэ сабшалан тусгаар отрядууд эмхидхэгдээн байна. Эдэ отрядуудта трактор, сенокосилка, силос дараха машина, тармуур ба хүдөө ажахын бусад машинанууд бии юм. Энэ ехэ хүсье эвбөөр ашаглалдаа олонхин аймагуудай хүдөө ажахын, МТС, ба колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд онсо анхаралаа хандуулдаггүй байха юм.

Мүн зарим колхозууд трактор ба сенокосилкануудые ябажа шадхаар бэшэ сабшалан дээрэ гаргажархихан байха юм. Жэшээлхэдэ Заиграйн аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхоз (правлений түрүүлэгшэ нүхэр Матвеев), Новобрянскэ МТС-эй трактор ба сенокосилкануудые эгээл муу сабшалан дээрэ гаргахан байна. Энээнхээ гадна үргэлжэ сэдэр сабшалангай газарай түгэ дээрээхэ манай республикада тракторайр үбнэ сабшалта

үндэр бүтээсэтэй байхагүй гээн буруу ханал болдо зарим хүтэлбэрилэгшэдэй зүгнөө гарахан байгаа.

Энэ ханал бодолой тон эндүтэй байны республикийн түрүү машинно-үбнэ сабшалан отрядууд үндэр бүтээсэтэй ажалаараа харуулан байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ Эгэтын, Шүөөтын, Удын МТС-үүдэй тракторна сенокосилкашад найнаар хүдэлмэрилжэ, сезонно даалгабаричуудаа амжалтатыйгаар дүүргээн байха юм.

Тинн энэ жэлдэ республикийн олонхи МТС-үүдэ үбнэ сабшала, силос дараха машинануудай заһабарилга тон хангалтагүйгөөр үнгэргэгдэжэ байна. Сагаан-Усанай, Кяхтын, Сайнтын ба бусад МТС-үүд нэгшье сенокосилка, силос дараглын машинануудые заһабарилдаггүй байнаар.

Иймэнхээ МТС-үүдэй зорилго хадаа недолноойнгоо алдуу эндүүхэ хургаал абажа, трактор, сенокосилка болон бусад машинануудые эрхимээр бэлдэхэе ябалдал болно. Я. Кравченко.

Аргаболомжөө хэвэлгээгүйн гэмээр

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой сабшалангаа найн сабшалангай колхоз Мухаршэбэрэй аймагай Суулгын сомон соо үгы шахуу гэхэдэ болно. Юундэб гэхэдэ, энэ колхозой бүхэ сабшалан уналагдана аргатай байна. Хэрбээ сабшалангайга газарые найса үтэгжүүлээд, саг соонь уналаад байбал, энэ колхоз жэл бүхэндэ үндэр ургаса хуряага аргаболомжотой. Тээд энэ аргаболомжөө дүрэн хэрэглэдэггүй ба хэрэглэхышье хүсэдэггүй юм.

Энээнэй эсэстэ лүүлэй хоер—гурбан жэлэй туршада бүхэ сабшалангайгаа га бүрнөө арайхан гэжэ

гурба—дүрбэн центнер үбнэ абадаг болошонхой. Тингэжэ тус колхоз жэл бүхэндэ үбнэ тэжээлээр дуталдажа, адуу малаа тураадаа ба гарза хоролтодо оруулдаг байна. Мүн үхэр малайн ашаг шэмэ бага байжа, һу хааха түсэб жэл бүхэндэ дүүргэдэггүй юм.

Тус колхозой хүтэлбэрилэгшэд эншье жэлдэ сабшалангаа найжаруулха талаар энэ гэхэ хүдэлмэри хэргүй байнаар. Эндэхи малшад наг шэбхэ, аргал хохироо сабшалан дээгүүрээ тараахын орондо; газаргуураа аджажа байха юм.

Ц. Бимбаев.

АГРОТЕХНИЧЕСКЭ КРУЖОГУУДА ТУЪАЛАМЖА

ҮРЭНЭЙ ТАРЯА ФОРМАЛИНААР УГААХА ТУХАЙ

Үрэнэй тарьян формалинаар хоер аргаар угаагдадаг юм.

1. Формалин норгоод угаалга Энэ аргаар тоотоо ба хатуу головнятай овес, хатуу головнятай ячмень, тоотоо головнятай шара будаа болон хатуу головнятай шенинэс үрэнэй участогта тарихадаа угаагда байна.

Хэрбээ угаалгын тусхай машинын үгы байбальн, үрэнэй тарьяе модон оеор дээрэ гү, али брезент дээрэ 30 сантиметр зузаантайгаар тарьяжа, формалинай раствороор норгодог юм. Тинхэдэ тарьянай бүхидөө норгодогын тулада, лейкээр формалинай раствор сахаха зуураа, тарьяе хайтар худжажа байха хэрэгтэй.

Гадна, мэшээгээр бүригдээн корзина соо үрэнэй тарья хэжэ, бочко соо хэгдээн формалинай растворто 3—5 минутын туршада шинхадэг юм. Тинхэдэ корзинада хэгдээн тарьягаа хайтар худжаха ба хөөрөжэ гарахан головнянууды шүжэ абаад, үгы хэхэ ёһотой юм.

Үрэнэй тарьяе формалинай раствороор норгоонойн лүүлээр унын һабхаруулжа, плаха дээрэ адхаад, брезентээр хушажа, 2 часай туршада орхихо ёһотой, Тинхэдэ головнягай споронууд формальдегидэй ууралгаа үхэдэг байха юм. Удаань тарьягаа нарагуй га-

зарта, һарабша доро нимгэхэнээр дэлгээжэ, шинг нойтень урданайн хэмдэ хүрэтэр хатааха хэрэгтэй. Наранда хатаажа яабыше болохогүй, юуб гэхэдэ, тарьян ургаха шадалаа гэжэ болохо байна.

Иймэ аргаар угаалга тарилгын урда тээ 2—3 хоног гү, ехэдэбэл 5 хоног урда тээ хэгдэхэ ёһотой. Нэгэ тонно тарья угаахын тулада 100 литр формалинай раствор хэрэгтэй. Нойтоор угаахын тулада 1 хэмжээнэй формалинне 300 хэмжээ уянда холихо ёһотой юм.

2. Шингтүүлжэ угаалга Энэ аргаар тоотоо ба хатуу головнятай овес ба хатуу головнятай ячмень угаагдадаг юм. Тинхэдэ эншье, хальһагүй овес ба ячмень угаажа болохогүй.

Нэгдэхэй аргаһаа энэ арга юугээр илгаатайб гэхэдэ, тэрэниэ буйлуулхын тулада ехэ формалин хэрэглэгдэжэ, тон хүсэтэй раствор бэлдэхэгдэдэг ба энэ раствороор тарьян дэбтээгдэлэг бэшэ, харин бишыха норгододог байна.

Иймэ раствор бэлдэхэын түлөө 1 хэмжээнэй формалинда 80 хэмжээ уба хэхэ хэрэгтэй.

Энэ аргаар угаахын тулада, формалинай раствороор норгодогын плаха гү, али брезент дээрэ үрэнэй тарьяе 30 сантиметр зузаантайгаар тарааха ёһотой. Удаань үрэн-

нэй тарьянда ранцева опрыскивателяр формалинай раствор сахаха ёһотой юм. Угаалгын үедэ үрэнэй тарья хайтар худжажа байха хэрэгтэй.

Энэ аргаар угаалгы тарилгын урда тээ 3—5 хоног үнгэргэхэ ёһотой. Нэгэ тонно овес угаахын тулада 30 литр, нэгэ тонно ячмень угаахын тулада 15 литр раствор хэрэглэгдэдэг. Нэгэ килограмм 40 процентнэй формалинаар 27 центнер овес гү, али 54 центнер ячмень угаагдаха байна.

Хабарай шенинсын, овесой ба ячменьин хүрэнгэ яровизацилан угааха байгаа наа, гансал түрүүшын арга хэрэглэдэг юм. Тинхэдэ тарьяжа формалинай раствор соо хөөрдохо норгоо хэрэгтэй. Тэрэней тула нэгэ хэмжээнэй 40 процентнэй формалинда 300 хэмжээ уна холихо гэхэ гү, 10 литр уянда 33 кубическа сантиметр 40 процентнэй формалин хэжэ, раствор бэлдэхэ хэрэгтэй.

Угаалгын лүүлээр мүн түрүүшынхидэл адляар тарьягаа брезентээр хушаха ба худжаха ёһотой. Норгожэ ба шингтүүлжэ угаалгын лүүлээр тарьягаа заабол брезентээр хушажа, формалинай ууралаар головнягай спорые үхүүдэхэ ёһотой юм. Тэргүгү наа ямаршье угаалга хэбнэй хэрэггүй болоно бшуу.

И. Котов, агроном.

Хилын саана юун болоноб

ООН-эй Генерална Ассамблейн 3-даху сесси

ПОЛИТИЧЕСКЭ КОМИТЕДТЭ

НЬЮ-ЙОРК, апрелин 8. (ТАСС). Италиянска мэдэлдэ байган Африкадахи колониинуудай хуби заяан тухай асуудалаар үсгэлдэр Политическэ Комитеттэ юрэнхы буляалдаата хэлсэн үргэлжэлбэ. Энэ асуудалай талаар французска правительствын позици тухай мэдүүлгэтэйгээр Франциин делегат Шовель үгэ хэлэбэ. Энэ асуудалые яаралтайгаар дүрэн шидхэлгы туйлаха хэрэгтэй байна гэжэ Шовель мэдүүлбэ. Колониинуд байган эдэ оронуудай байдалы шэнжэжэ үзэһэн дүрбэн державануудай комисси болбол тус территория дээрэ байгаа сагузурын гуримы али болохоор түргэн болуулые арад зонинь хүсэжэ байна гэжэ тэмдэглэнэ.

Италиянска колониинууд байган оронуудай географическа ба этническэ онсо илганууд тухай хэдэн юрэнхы ажагалтанууды хэбнэйгэ гээ удаа Шовель болбол Ливини арад зонинь, бөө даанхай байжа шадхагү гэжэ мэдүүлбэ. Тинмэ дээрээхэ эдэ колониинуд тухай асуудалы шидхэхэ ябадалы бэлдэхээн правительствонууд хадаа тэрэниэ уласхоорчдын харгалзала дор байлаха гурим тогтообол энэ асуудал шидхэгдэхэ юм гэжэ ололон байгаа гээд Шовель баталан хэлэнэ. Хүршэ буугаа оронуудай зүгнөө ямар нэгэн территорияе эзэлэн абаха тухай мэдүүлгэ хэбэлын, тэрэнинь хангажа; тус территорияе эрилтэ хэбэн орондо үгэхэ арга бин болгохы Шовель урталба. Энэ зуура, Шовель болбол Эритреяын зарим хубинэ Эфиопидо шэлжүүлэн үгэхэ гээн эрилтэ хэбэ.

Удаань италиянска колони байган оронуд тухай асуудал тушаа Англиян делегацин позици тухай мэдүүлгэтэйгээр Макнейл үгэ хэлэбэ.

Италиянска колони байган территорияда ябажа харахан дүрбэн державануудай комиссин тодорхойлоной «хоор бүхы эдэ территориянуд бөө даанхай байхы хүсээн гэжэ Макнейл мэдэрбэ. Гэбшье, тэрэ болбол эдэ территориянудай нэгэниньшье бөө даанхай байхаар бэлэн болоогүй байган шэнгээр баталан хэлэбэ.

Англиян засаглан захиратшаар томилоод Киренайкые ООН-эй харгалзамжада үгэхэ гээн США-гэй делегацин дурдахалые дурсажа, Макнейл болбол хэрбээ энэ дурдахал Ассамблейгээр баталагдан абага наан, Англиянска правительство тус дурдахалы «хуби заяатай» дээрэ тоолохо байна гэжэ мэдүүлбэ.

Киренайкийн арад зоной бөө даанхай байха нэгэн ханалтай байганинэ мэдэрхэ зуураа, Макнейл болбол «Киренайка хадаа ямар нэгэн ондоо державын туһаламжгүйгээр» тусгаар гүрэн байжа шадхагү юм гэжэ арад зонинь өөндөө тоолодог гээд баталан хэлэбэ. Өөрынгөө баталамжые зүбтүүлхын тулада, Киренайкада засаг захиргаа хүтэлхэ нутагай хүнүүд үгы, тингээд гүйсэд шанга захиргаатай байхын тула; худалдаа-найманайгаа хулахан балансые дэмжэжэ ба территорияе хөгжөөжэ шадхахын түлөө газар талыаа финансова ба техническэ туһаламжа хэрэглэхэ юм гэжэ Макнейл хэлэнэ. Иймэ туһаламжые юуншьеһые хэйнаар ба үлэмжэ ашагтайгаар Англия үгэхэ шадхаха байна гэжэ саашань баталан хэлэнэ.

Эритреяын территорияе таһалжа, тэрэнэй зарим хубинэ Ассаб болон Массаяа портунуудые оруулахан Эфиопидо үгэхэ хэрэгтэй гэжэ Макнейл американска түлөөлэгшые дагалдан мэдүүлэнэ.

Италиянска колониинууд тухай асуудалай талаар США ба Англия хоер хоорондо дада хөөрлөдөгтэй байганинь ажаг хэжэгүтэй болоно.

Англиянска правительство болбол Италиян засаг захиргаань болгоод Италиянска Сомалине ООН-эй харгалзамжада үгэхэ талые баримтална гэжэ Макнейл мэдүүлбэ.

Удаань Эфиопинь, Филиппинэй, Австралин, Индин; Бразилинн түлөөлэгшэд үгэ хэлэбэ.

Украинска ССР-эй түлөөлэгшэ Тарасенко болбол подкомитет байгуулха тухай шидхэбэриэ хойшоолулаха тушаа СССР-эй делегацин толгойлогшо А. А. Громькийн үнгэрэгшэ заседани дээрэ оруулан дурдахалы хануулба. Энээгээр Политическэ комитетэй заседани хаагдана байна.

Профсоюзудай Бүхэдэй Федерациин бэшэг

ПАРИЖ. (ТАСС). Профсоюзудай Бүхэдэй Федераци болбол эг найрамдалай талы шадай Бүхэдэй Конгресса ба Бэлдэхэй Комитетэй талы шэ Фредрик Жолио-Кюри нимэ бэшэг эльгээбэ:

«Олон тоото профсоюзна зацинууд, элдэб шэглэлэй нальна профсоюзна центранууд найрамдалай тала баригшан хэдэлхэйн конгрестэй нальна гэдэһыень, манай Федерацин шаан тэмдэглэнэ.

Ехэтэ хүсэдэг эб найрамда арадуудта олгохо гээн шаан найхан хэрэгтэ гүйсэд далсахабди гэжэ Танине профессуудай Бүхэдэй Федерацин найдуула. Улад зонинэ олоор нэгдүүлхэ эб найрамдала баригшадай организаци тоолого ба үргэдхэлгын шаан байные ВФП бүрин мэдэрэнэ»

БАХЫН НАНААН ДАЛАЙГАД ВАШИНГТОНОЙ НАН ДЭЛХЭЙДЭ

Атомна бомбо далайгад Айгалахэ хүрдөөхэ ханаатай Мүнгэ, доллар харуулаа Мэхэлхэ гэнэдхэхэ зорилго

Океанай саанаа Уолл-стрит Ута наһараа хар байна, Хамаг бүхы дэлхэйе Хам шүүрэхээр аашална. Удэр үнгэрхэ тутам Уолл-стритэй аашы Олон нацын арадууд Онсо тодор элрүүнэнэ. Гэхэ мэхэдшэ төврийгдэ Гээн хүнүүд үсөөрэнхэй, Атомна бомбо гэдэгтэнь Арадууд айхаа болмхойо. Шүлэгийн Б. Мунгоны Зурагийн Ф. Балданы

Харюусалгата редактор Д. Д. ЛУБСАН

ГҮРЭНЭЙ ДОТООДЫН ШҮҮБЭРИТЭ 3 ПРОЦЕНТЫН УРЬАЛАМЖА

Москва городто 1949 оной мартын 30-да болоһон шүүбэринүүдэй тиражаы

ТАБЛИЦА

Серинүүд ба облигацинуудай нимэ номернуудта шүүбэринүүд туджа:

серинүүдэй номер	облигацинуудай номер	шүүбэрин хэмжээн (түхэрэгээр)	серинүүдэй номер	облигацинуудай номер	шүүбэрин хэмжээн (түхэрэгээр)
000156	1-50	1 000	034247	28*	10 000
001501	37*	5 000	034414	44*	10 000
001782	1-50	400	034456	27*	5 000
002092	1-50	400	035094	12*	5 000
002686	21*	5 000	035608	49*	5 000
002992	50*	5 000	035781	23*	5 000
004477	36*	5 000	036562	1-50	1 000
004702	06*	5 000	036624	32*	5 000
004997	17*	5 000	036713	1-50	400
005469	24*	5 000	036732	05*	5 000
005529	09*	10 000	038159	25*	5 000
006292	45*	5 000	038384	1-50	1 000
006514	17*	5 000	038471	1-50	400
006878	1-50	400	038481	32*	50 000
008145	1-50	400	040111	41*	5 000
008391	34*	10 000	041116	1-50	400
008817	39*	10 000	042436	1-50	400
009137	21*	10 000	043649	34*	25 000
009811	06*	5 000	043864	1-50	400
010775	09*	5 000	044578	47*	5 000
011463	05*	5 000	044754	1-50	400
011565	11*	10 000	045358	01*	5 000
011592	1-50	1 000	046499	49*	5 000
012193	1-50	400	047357	1-50	1 000
012842	1-50	400	047861	46*	10 000
013036	18*	5 000	048112	10*	5 000
013380	1-50	400	049483	1-50	400
014460	45*	5 000	049665	23*	10 000
015560	1-50	400	049789	11*	5 000
016595	01*	5 000	050546	49*	5 000
018427	1-50	400	051599	1-50	400
018867	17*	10 000	052685	04*	50 000
019156	1-50	400	052901	04*	5 000
020027	15*	5 000	053977	01*	5 000
020330	1-50	1 000	055455	09*	5 000
021212	1-50	400	056320	34*	5 000
022269	20*	10 000	056814	16*	5 000
022631	1-50	400	057095	1-50	400
023444	36*	5 000	058500	32*	5